

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200723
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8320200723.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XXX, XXX XX O., právne zastúpená Advokátska kancelária Brösl & Čentík s.r.o., so sídlom Rázusova 1, 040 01 Košice, IČO: 50 560 611, proti žalovaným: 1. F.. D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX O., 2. X. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XXX, XXX XX O., 3. B. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XXX, XXX XX O., všetci žalovaní právne zastúpení advokátom JUDr. Miroslav Katunský, so sídlom Floriánska 16, 040 01 Košice, o určenie neúčinnosti právneho úkonu - o nariadenie NO, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Humenné, č.k. 21C/8/2020-38 zo dňa 02. apríla 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

- Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:
„1. Súd zakazuje žalovanej 1. F.. D. G. nakladať so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/X na nehnuteľnostiach:
pozemok parcelné číslo XXXX, parcela registra „C“, druh zastavaná plocha a nádvorie, o výmere XXX m²,
stavba, druh: dom obuvi, súpisné číslo XX, postavená na parcele č. XXXX,
zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom pre katastrálne územie O., obec O., okres O., najmä jej zakazuje uvedené nehnuteľnosti previesť, zriadiť k nim záložné právo, vecné bremeno, alebo akékoľvek iné právo tretej osoby s výnimkou odplatného práva užívania za obvyklých trhových podmienok.
- Súd zakazuje žalovanej 1. F.. D. G. nakladať so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/X na nehnuteľnostiach:
pozemok parcelné číslo XXX/X, parcela registra „C“, druh zastavaná plocha a nádvorie, o výmere XXX m²,
stavba, druh rodinný dom, súpisné číslo XXX, postavená na parcele č. XXX/X,
zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom pre katastrálne územie P., obec P., okres O., najmä jej zakazuje uvedené nehnuteľnosti previesť, zriadiť k nim záložné právo, vecné bremeno, alebo akékoľvek iné právo tretej osoby s výnimkou odplatného práva užívania za obvyklých trhových podmienok.
- Súd zakazuje žalovanému 2. F.. X. T. nakladať so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/X na nehnuteľnostiach:
pozemok parcelné číslo XXX/X, parcela registra „C“, druh zastavaná plocha a nádvorie, o výmere XXX m²,
stavba, druh rodinný dom, súpisné číslo XXX, postavená na parcele č. XXX/X,

zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom pre katastrálne územie P., obec P., okres O., najmä mu zakazuje uvedené nehnuteľnosti previesť, zriadiť k nim záložné právo, vecné bremeno, alebo akékoľvek iné právo tretej osoby s výnimkou odplatného práva užívania za obvyklých trhových podmienok.

4. Súd zakazuje žalovanej 3. B. F. nakladať so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/X na nehnuteľnostiach:

pozemok parcelné číslo XXX/X, parcela registra „C“, druh zastavaná plocha a nádvorie, o výmere XXX m²,

stavba, druh rodinný dom, súpisné číslo XXX, postavená na parcele č. XXX/X,

zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom pre katastrálne územie P., obec P., okres O., najmä jej zakazuje uvedené nehnuteľnosti previesť, zriadiť k nim záložné právo, vecné bremeno, alebo akékoľvek iné právo tretej osoby s výnimkou odplatného práva užívania za obvyklých trhových podmienok až do skončenia konania vo veci samej.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. e), § 328 ods. 2, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa podala dňa 02.03.2020 na súd prvej inštancie žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V návrhu poukázala na to, že v minulosti bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti špecifikovanej v návrhu (dom obuvi) v podiele X/XX, ktorý v roku XXXX previedla na súčasného vlastníka K. O., s.r.o., pričom v súčasnosti je podielovou spoluvlastníčkou na špecifikovaných nehnuteľnostiach s podielom o veľkosti X/X. Uviedla, že počas obdobia, keď bola podielovou spoluvlastníčkou na špecifikovaných nehnuteľnostiach bola vylúčená z ich užívania bez toho, aby jej bola platená akákoľvek náhrada alebo odplata, preto podala v roku 2011 na súd žalobu, ktorou sa domáhala zaplatenia náhrady za užívanie jej podielu, a to matkou žalovaných T. T., ktorá bola v tom čase druhou spoluvlastníčkou domu obuvi s podielom vo veľkosti X/XX. Rozsudkom z 31.05.2019 súd prvej inštancie v spore sp. zn. 11C/37/2011 priznal žalobkyni sumu 553.500,- Eur s prísl. a trovy konania proti matke žalovaných. Rozsudok nie je právoplatný, pretože bolo vo voči nemu podané odvolanie zo strany matky žalovaných. V dedičskom konaní po otcovi žalovaných D.. X. T. bola na pojednávaní konanom dňa 20.08.2018 uzatvorená dohoda vyporiadani BSM medzi matkou žalovaných a žalovanými, ktorou sa matka žalovaných vzdala svojho podielu na majetku patriacom do BSM a celý tento podiel bol zahrnutý do dedičstva po poručiteľovi. Na základe uvedených právnych úkonov - dohody o vyporiadani BSM a dohody dedičov, nadobudol každý zo žalovaných podiel na nehnuteľnosti o veľkosti X/X. Ostatné nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom dedičstva nadobudli v rozsahu uvedenom v uznesení Okresného súdu Humenné sp. zn. 6D/502/2017. Vecou vyššej hodnoty z týchto vecí bol aj rodinný dom, ktorý taktiež špecifikovala v návrhu. Darovacou zmluvou, vklad ktorej bol povolený dňa XX.XX.XXXX, žalovaný v 2. rade a žalovaná v 3. rade previedli svoj podiel na nehnuteľnosti na žalovanú v 1. rade, ktorá sa stala spoluvlastníčkou nehnuteľnosti s podielom veľkosti X/X. Žalobkyňa poukázala na podmienky odporovateľnosti právnych úkonov, pretože sa jedná o osoby blízke a tiež poukázala na to, že sú splnené všetky podmienky na úspešnú žalobu na odporovateľnosť právnych úkonov, a to existencia vymáhanej pohľadávky veriteľa, úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť druhej strany o úmysle a dodržiavanie odporovacej lehoty. Žalobkyňa uviedla, že je potrebné zamedziť alebo zredukovať možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Uvedené úkony matky žalovaných ako dlžníčky, ktorými sa vzdala svojho majetku majú za následok, že exekúcia pohľadávky žalobkyne je v aktuálnej výške 800.000,- Eur a bude ohrozená, ak súd nenariadi neodkladné opatrenie.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa osvedčila dôvodnosť a nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia v rozsahu, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozhodnutia. Je zrejmé, že úkonmi zo strany bývalej spoluvlastníčky uvedených nehnuteľností došlo k podstatnému zmenšeniu jej majetku a to v čase, kedy sa už viedlo konanie voči nej, ktoré skončilo priznaním pohľadávky vo výške na istine cca 550.000,- Eur, aj keď vec nie je ešte právoplatne skončená, pričom dlžníčka uvedenými právnymi úkonmi, ktoré uskutočnila s blízkymi osobami podstatne zmenšila svoj majetok a ohrozila reálne uspokojenie pohľadávky žalobkyne ako veriteľky, pričom sa súdu javí, že takýto spôsob vyporiadania bol proti právnym, čo však bude predmetom ďalšieho konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd nariadi neodkladné opatrenie.

5. O trovách konania neodkladného opatrenia súd prvej inštancie nerozhodoval z dôvodu, že o trovách bude rozhodovať v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

6. Proti uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnili § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedli, že zo spisu súdu prvej inštancie sp. zn. 10D/316/2017 vyplýva, že do BSM manželov patrili majetok spolu vo výške 516.728,27 Eur, pričom na základe schválenej dohody pozostalej manželky a dedičov bolo určené, že do dedičstva patrí majetok vo výške 259.867,52 Eur. Z dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva vyplýva, že matka žalovaných nadobudla dedičstvo vo výške 167.133,27 Eur a pasíva vo výške 302,86 Eur, celkovo tak nadobudla majetok vo výške 426.395,34 Eur. Z uvedeného tak vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď uviedol, že úkonmi zo strany bývalej spoluvlastníčky nehnuteľnosti došlo k podstatnému zmenšeniu jej majetku, pretože pozostalá manželka v rámci dedičského konania z celkového majetku v sume 683.483,54 Eur nadobudla 426.395,34 Eur. Ďalej poukázali na to, že súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení poukázal na právne úkony uskutočnené matkou žalovaných a nie samotnými žalovanými a tiež z obsahu návrhu nevyplýva, že by žalovaní uskutočňovali nejaké konkrétne faktické alebo právne úkony ohľadom svojho majetku, ktoré by vzbudzovali obavu, že majú snahu zbavovať sa svojho majetku a tým ohroziť exekúciu. Uviedli, že existencia samotnej pohľadávky, ktorú má údajne žalobkyňa voči matke žalovaných je sporná a tie zdôraznili, že napriek uzneseniu súdu prvej inštancie sp. zn. 10D/316/2017 zo dňa 23.03.2018 neoznámila súdu, resp. súdnej notárke, svoju údajnú pohľadávku. Vzhľadom na uvedené mali za to, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne ako i právne nesprávne, a preto navrhli, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, a zároveň aby im priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu vyjadrila tak, že uznesenie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Nesúhlasila s reštriktívnym poňatím ukrátenia veriteľa, pretože je z hľadiska účelu odporového práva neudržateľné. Poukázala na to, že ukrátenie veriteľa nemožno posudzovať iba z hľadiska prevedenia jednoduchého matematického výpočtu, ale je potrebné prihliadať aj na povahu majetku, ktorý bol predmetom odporovaného právneho úkonu a ktorý z dlžníkovho majetku ušiel. Rozhodujúcou skutočnosťou a prekážkou odporovateľnosti teda nie je ekonomická ekvivalencia zamieňaných hodnôt, ale relevantné z hľadiska posudzovania je to, či v konečnom dôsledku bol veriteľ právnym úkonom znevýhodnený, pričom znevýhodnením je najmä vtedy, ak sa z protihodnoty za nehnuteľnosť nemôže uspokojiť rovnako dobre ako zo samotnej nehnuteľnosti. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave. Ďalej poukázala na to, že v prejednávanej veci vystupuje do popredia uvedený záver, pretože podľa názoru žalobkyne išlo o dubiózne presuny medzi blízkymi osobami a domnieva sa, že primárnou motiváciou dlžníka bola snaha o zbavenie sa relevantného exekvovateľného majetku a práve takémuto konaniu majú zabrániť účinky odporového práva v kombinácii s neodkladným opatrením. Zdôraznila, že koordinovaný a dubiózny postup zo strany matky žalovaných a žalovaných potvrdzuje aj tá skutočnosť, že v prípade rodinného domu s pozemkom ide o nehnuteľnosť, ktorú naďalej užíva matka žalovaných na účely bývania, čo je zrejmé jednak z toho, že išlo o jedinú nehnuteľnosť určenú na bývanie, ktorá bola v BSM manželov. V celkovom kontexte podľa jej slov nevyznievalo ani to, že darovacou zmluvou previedli žalovaný v 2. a 3. rade nehnuteľnosť na žalovanú v 1. rade. Poukázala na to, že žalovaným tak ostal majetok vyššej a trvácej hodnoty a matke žalovaných tak ostal majetok premenlivej a nestabilnej hodnoty, ako aj na to, že žalovaní museli mať vedomosť o spore zo samotného listu vlastníctva, kde je poznámka o súdnom konaní. Poukázala na to, že reálna a dôvodná obava spočíva už v samotných ukracujúcich úkonoch matky žalovaných a žalovaných v rámci dedičského konania, ako aj následných prevodoch nehnuteľností, ako aj v tom, že tieto subjekty mali snahu na prvý pohľad o sofistikované nastavenie dedičského konania, aby to z číselného, resp. z nominálneho hľadiska vyzeralo, že došlo k adekvátnemu vysporiadaniu, čo predstavuje hrozbu, že v týchto úkonoch by mohli pokračovať, ak by im v tom nebránilo neodkladné opatrenie súdu. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a zaviazal žalovaných na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Žalovaní sa k podanému vyjadreniu žalobkyne vyjadrili tak, že zotrvávajú na svojich vyjadreniach uvedených v odvolaní. Opätovne poukázali na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia poukázal len na právne úkony uskutočnené matkou žalovaných a nie samotnými žalovanými a na existenciu pohľadávky, ktorú žalobkyňa údajne eviduje voči matke žalovaných, teda nie voči samotným žalovaným. Ďalej poukázali na to, že z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, že by žalovaní uskutočňovali nejaké konkrétne alebo faktické alebo právne úkony ohľadom svojho majetku, ktoré by vzbudzovali obavu, že žalovaní sa majú zbaviť svojho majetku a tým ohroziť exekúciu, rovnako žiadne takéto

skutočnosti neuviedla žalobkyňa ani vo svojom vyjadrení. Žalovaní ďalej poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21Cdo/796/2011, a vzhľadom na uvedené je teda potrebné prihliadnuť aj na povahu majetku, ktorý bol predmetom odporovateľného právneho úkonu a ktorý z dlžníkovho majetku ušiel. Ďalej poukázali na to, že hodnotu nehnuteľností určil súdny komisár na základe odborného vyjadrenia znalca, ktoré sa nachádza v dedičskom spise. Z uvedeného tak vyplýva že nedošlo k naplneniu základnej hmotnoprávnej podmienky na úspešné uplatnenie odporovateľnosti právneho úkonu, a to reálne skutočné ukrátenie veriteľa, pretože pozostalá manželka v rámci dedičského konania z celkového majetku v sume 516.728,27 Eur reálne nadobudla 426.395,34 Eur. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že žalobkyňa neosvedčila dôvod na základe ktorého by sa v rámci budúcej exekúcie svojej údajnej pohľadávky mala uspokojiť z majetku žalovaných v 1. až 3. rade a rovnako tak neosvedčila existenciu faktických alebo právnych úkonov ohľadom majetku žalovaných, ktoré by vzbudzovali obavu, že žalovaní majú snahu zbavovať sa svojho majetku a tým ohroziť exekúciu. Navrhli, aby odvolací súd rozhodol v súlade s odvolaním žalovaných.

9. Žalobkyňa sa k podanému vyjadreniu žalovaných vyjadrila tak, že v celom rozsahu trvá na svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných a na túto argumentáciu odkazuje. Ďalej poukázala na to, že v bode 7 napadnutého uznesenia je výslovne uvedené, že uvedené úkony uskutočnila matka žalovaných so svojimi deťmi, t.j. so žalovanými v 1. až 3. rade. Ďalej poukázala na to, že dôvody, ktoré vzbudzujú obavu z ohrozenia exekúcie boli z jej strany dostatočným spôsobom uvedené a osvedčené, tak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj v jej vyjadrení k odvolaniu žalovaných. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu ČR na ktoré poukázali uviedla, že v tomto prípade nemožno hovoriť o ustálenej súdnej praxi a s prihliadnutím na čl. 3 C.s.p. nemožno do ustálenej rozhodovacej praxe zahrnúť rozhodnutia iných štátov. Poukázala na to, že v štádiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemožno zaťažiť navrhovateľa povinnosťou preukázať bezprostredný úmysel dlžníka a úmysel je v za daných skutočností osvedčiteľný iba výnimočne a s nepomernými ťažkosťami. Uviedla, že je toho názoru, že zo skutočností, ktoré vyšli na javo v priebehu konania je dostatočným spôsobom osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia, keďže je zrejmé, že celkové okolnosti prípadu a správanie sa žalovaných osvedčujú, že k neželanému úkonu reálne môže dôjsť a jeho uskutočnenie je pravdepodobné, čo vzbudzuje dôvodnú obavu z ohrozenia exekúcie.

10. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadrili žalovaní tak, že v danom prípade je potrebné rozlišovať medzi skutkovými okolnosťami, ktorými žalobkyňa odôvodňuje svoju žalobu o odporovateľnosť právneho úkonu a okolnosťami, ktorými zdôvodňuje potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Opätovne poukázali na to, že žalobkyňa v konaní neuviedla jedinú skutočnosť, ktorá by naznačovala, aby mali v úmysle predmetné nehnuteľnosti previesť alebo inak zaťažiť, t.j. zbaviť sa tohto majetku. Namietali, že je bez právneho významu, že ich matka tieto právne úkony uskutočnila s nimi, pretože týmito úkonmi nadobudli uvedené nehnuteľnosti, t.j. došlo k rozšíreniu ich majetku a žalobkyňa a ani súd prvej inštancie na konanie, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty majetku nepoukázali. Zároveň poukázali aj na ustálenú judikatúru, a to na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obdo 144/97. Vzhľadom na uvedené tak konštatovali neosvedčenie existencie faktických alebo právnych úkonov ohľadom ich majetku, ktoré by vzbudzovali obavu, že majú snahu sa tohto majetku zbavovať. Navrhli, aby odvolací súd rozhodol v súlade s ich odvolaním.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej

inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Uvedená odvolacia námietka naplnená nebola.

15. K námietke nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

16. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

19. Podľa § 326 ods. 1, 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

20. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to: (i) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo (ii) ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Podmienkou je taktiež osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávnenej strany sporu. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia

potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Navyiac, pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je potrebné vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

21. Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je tak poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Musí sa prihliadať na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada. Na druhej strane sa tiež musí prihliadnúť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia.

22. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (pozri uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

23. Žalobkyňa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sledovala zabráneniu ďalšieho zaťaženia a scudzenia v návrhu špecifikovaných nehnuteľností, a to z dôvodu, že v inom konaní (konanie vedené na Okresnom súde pod sp. zn. 11C/37/2011) jej bol voči matke žalovaných priznaný nárok na zaplatenie peňažnej sumy z titulu vylúčenia z užívania nehnuteľnosti, ktorej boli v danom čase žalobkyňa a matka žalovaných podielovými spoluvlastníkmi. Vzhľadom na to, že v priebehu konania sp. zn. 11C/37/2011, v ktorom súd prvej inštancie síce už rozhodol, ale proti jeho rozhodnutiu bolo podané odvolanie matka žalovaných podnikla kroky, v dôsledku ktorých došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu k prvej dotknutej nehnuteľnosti na žalovaných a aj medzi ktorými došlo k prevodu podielu vo vzťahu k prvej špecifikovanej nehnuteľnosti. V dôsledku uvedeného, s obavami o vymožitelnosť pohľadávky, žalobkyňa podala spolu so žalobou o neúčinnosť právneho úkonu aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sleduje zamedzeniu ďalšieho prípadného scudzovania alebo zaťaženia dotknutých nehnuteľností.

24. K námietke žalovaných, že žalobkyňa namieta pohľadávku a úkony vo vzťahu k tretej osobe, t.j. ich matke a nie vo vzťahu k nim samotným odvolací súd uvádza, že žalobkyňa sa v konaní vo veci samej domáha určenia neplatnosti právneho úkonu, pričom v takýchto prípadoch žaloba smeruje nie voči osobe, ktorá takýmto právnym úkonom ukrátila veriteľa o uspokojenie jeho pohľadávky, ale voči osobe, resp. osobám, v prospech ktorých malo dôjsť k ukráteniu veriteľa. Odvolací súd ďalej tiež poukazuje na to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia by ani v opačnom prípade nemohol smerovať ani voči samotnej matke žalovaných, pretože v súčasnosti táto nie je podľa výpisu príslušného LV vlastníčkou dotknutých nehnuteľností, ale sú nimi samotní žalovaní, preto povinnosť vyplývajúca z neodkladného opatrenia môže smerovať len voči nim.

25. Z vyššie uvedených dôvodov podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa odôvodnene nadobudla pochybnosti a obavy nielen z prípadného ďalšieho možného zaťaženia alebo scudzenia dotknutých nehnuteľností žalovanými, ale aj pochybnosti o prípadnom úmysle matke žalovaných podstatne sťažiť uspokojenie jej prípadnej pohľadávky. Odvolací súd navyiac poukazuje na to, že v prípade, ak by súd prvej inštancie vo veci samej dospel k záveru o splnení podmienok pre vyhlásenie neúčinnosti právnych úkonov matkou žalovaných voči žalovaným, prevod spoluvlastníckych podielov minimálne k prvej špecifikovanej nehnuteľnosti (dom obuvi) by pomerne sťažil vymožitelnosť prípadného práva žalobkyne. Na strane druhej, ak by súd prvej inštancie dospel k nenaplneniu podmienok pre vyhlásenie neúčinnosti právnych úkonov, nariadenie tohto neodkladného opatrenia do skončenia konania vo veci samej by neprímeraným spôsobom nezasiahlo do práv žalovaných, nakoľko po právoplatnom skončení konania vo veci samej by žalovaní mohli ďalej pokračovať vo voľnom disponovaní so svojimi spoluvlastníckymi podielmi na dotknutých nehnuteľnostiach. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci je dôvodným aj z toho hľadiska, že matka žalovaných je vlastníčkou len hnutelných vecí (peňažné prostriedky, cenné papiere), ktorých prevoditeľnosť je

rýchlejšia ako v prípade nehnuteľností, preto pre prípadný výsledok konania vo veci samej v prospech žalobkyne je právne istejšie nariadiť neodkladné opatrenie v takom znení, v akom sa jeho nariadenia domáhala.

26. Na základe vyššie uvedeného mal odvolací súd z obsahu spisu za dostatočne osvedčené, že v predmetnom prípade existuje dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým je potrebné do rozhodnutia vo veci samej zakázať žalovaným nakladať s dotknutými nehnuteľnosťami, preto podľa § 387 C.s.p. uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

27. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v takýchto prípadoch neodkladné opatrenie možno vnímať len ako dočasné opatrenie, ktoré je limitované trvaním konania vo veci samej, t.j. v predmetnom prípade konaním o určenie práva zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Neodkladné opatrenie v takýchto prípadoch zásadne neprejudikuje práva a záujmy strán sporu a zaniká v zásade právoplatným rozhodnutím súdu vo veci samej. Uvedený záver potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 171/2010 zo dňa 22.09.2010 podľa ktorého: „Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabránuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak.“

28. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).